

ISBN: 978-625-7014-74-8

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 280

Poetika

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Dizi Editörü

Aykut Ertuğrul

Yayıma Hazırlayan

Kadir Daniş

Düzeltili

Gülşen Funda

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

Kapak

Harun Tan

1. BASKI

Mayıs 2020
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212.612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad.

No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok

Kat: 2 34310 Haramidere -

Avcılar / İstanbul Sertifika No: 44452

Tel: 212.412 17 00

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Bitmemiş İnşa: Postmodernizm

EDİTÖR

AHMET MELİH KARAUĞUZ

KETEBE

Ahmet Melih Karauğuz

1994 Konya doğumlu. Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakóltesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu. İlk öyküsü 2012 yılında *İnsancıl* dergisinde yayımlandı. Arkadaşlarıyla *Müebbet* edebiyat dergisini çıkardı. Öykü ve yazıları *İnsancıl*, *Müebbet*, *Çıra*, *Şehir*, *Mahalle Mektebi*, *Hece* ve *Post Öykü* dergilerinde yayımlandı. *Profilinde Stalk İzi Var*, *Gri Alan* (editör Ali Güney'le birlikte), *Dört Sonsuz Evren* yayımlanan eserleri. Dijitalleşme, politika, iktisat, kültür ve edebiyat alanında çalışmalar yapmakta.

İçindekiler

Giriş Yerine 7

I

espice

Yaratıcının Halifesi, Postmodernizmin Öznesi..... 19

Bedia Koçakoğlu

Varken Yok, Yokken Çok: Postyapısalcı Anlam Fikri-
Derridacı Bir Soruşturma..... 31

Peyami Safa Gülay

Postmodernizm Bağlamında Örgütler Üzerine
Teorik Bir Tartışma 43

Mustafa Atilla Arıcıoğlu

Gelenek mi Gelecek mi? 55

Abdullah Kasay

İkilikler, Tekillikler, Eşlikler Etrafında Kurmaca 67

Cemal Şakar

Çekiver Kuyruğunu Ejderhanın! 79

Özkan Gözel

Ejderha'yı Yenmek: Özkan Gözel'e Üç Soru..... 87

Abdullah Başaran

II

adspice

Postmodern Mimariye Bir Bakış 95

Dilara Aytürk Tulukcu

Postmodern Mimari Sona Erdi mi? 105

Yusuf Civelek

Fırçanın Telleri Dağılmış	125
Osman Süreyya Kocabaş	
Fırçadan Piksele Postmodern Sanat	145
Nuray Yüksel	
Postmodern ve Müzik.....	157
Selman Emre Gürbüz	
Mükemmel Kusurluluk.....	177
Burak Çelik	
Postmodernizmin Yönetmenin Yaratım Sürecine Etkisi	189
Süeda Nuris Güzelordu	
Postmodernizm ve Türk Öyküsüne Soruyazı	199
Furkan Pişgin	
Anlat(a)mayan Anlatı: Postmodern Öykü	211
Secaattin Tural	
Şiirin Postmodern Felsefesi	219
Hasan Bozdaş	
Hakikat-Sonrası Çağda Kurgu Metinler Üzerine	237
Ahmet Melih Karauğuz	

III

prospice

Postmodernizm, Biçim-Hakikat İlişkisi ve Postmodern Sonrası.....	253
Bülent Ayyıldız	
Frekanslarda Kaybolmak	267
Ali Berkay	
Postmodernizm Öldü mü?	273
Ahmet Sarı	
Postmodernin Ölümü	283
Ertan Örgen	
Katkıda bulunanlar.....	287
Görseller	297

Giriş Yerine

Post Öykü dergisinde editörlüğünü üstlendiğim “Postmodern Durum: Postmodernizm Öldü mü?” başlıklı dosya yayımlanmalı neredeyse bir yıl oldu. Dosyadaki yazılara dışarıdan herhangi bir ses gelmesi şöyle dursun, Bülent Ayyıldız’ın yazısı dışında dosyada yer alan yazıların derli toplu bir incelemesi de yapılmadı. Aradan bir yıl geçti ve bu bir yılda çok şey değişti. Türkiye’de dergilerde yazılan yazılara herhangi bir cevap gelmemesi dışında tabii. Bir yılın ardından, yaşanan politik, ekonomik ve sanatsal pek çok değişimi de göz önüne alarak, postmodernist düşüncenin durumu hakkında yeni bir şeyler söyleme, dosyada eksik kalan yanları tamamlama ve tartışmaya yeni bir boyut ekleme arzusuyla dergideki dosyayı kitaplaştırmaya karar verdik.

Post Öykü’de postmodernin ölümünü konuşurken, elbette derginin bir öykü dergisi olması sebebiyle, meseleyi tek bir yerden ele almıştık ve bu da aslında sorduğumuz sorunun tam olarak cevaplanmasını engellemişti. Çünkü postmodernizm aslında edebiyatta değil resimde başlamıştı ve büyük oranda akımların ilk etkisini resimde gördüğümüz için gelinen durumu da öncelikle resim üzerinden okumamız gerekirdi.

Ayrıca en somut sanat eseri örneklerini de mimaride göstermişti. Ancak dediğim gibi, derginin gerek odaklandığı nokta ve gerekse de somut sayfa sınırlılıkları nedeniyle bu konulara girememiştik. Bu kitapla birlikte birkaç nokta hariç postmodern felsefenin etkileri ve durumu hakkında daha detaylı ve kapsayıcı bir tartışma yapma imkânı buluyoruz. Dosyada yer almayan başta tiyatro, sinema, müzik gibi sanat alanlarının yanında örgütlerin genel durumu hakkında da postmodern bir giriş yazısını kitaba almış olmamız dergide gerçekleştiremediğimizi burada gerçekleştirmemizi sağlıyor.

Kitapta kavramın tarihsel sürecinin yanında Türkiye'deki örneklerini bol bol incelememiz de karşımızda duran her şeye postmodern adlandırması yaparak işin içinden sıyrılma kolaylığı göstermemizin belki biraz olsun önüne geçmemizi sağlayabilir.

Postmodern felsefe; çıkışı itibariyle de tam olarak tanımlanmamış, sınırı çizilmemiş ve kendi tanımı içinde barındırdığı muğlaklığı kendi durumu içinde yaşatan bir kavram. Kavramı birçoğumuz Lyotard'la başlatsak ya da kavram açısından onun adını çok fazla ansak da postmodern kavramı ondan çok önce, 1930'larda De Onis ortaya attı. Postmodernos olarak adlandırdığı kavramı açıklarken modernizmin kendi içindeki gerileyişi tanımlamak üzere kullandı. Ayrıca De Onis'e göre postmodernismo kısa sürmüş ve ultramodernismo bu kavramın yerini almış, şiirdeki avangard dönüşümü evrensel bir forma sokabilmişti.

İlginçtir, ülkemizde de adını sıkça duyduğumuz siyaset felsefesi, İngiliz düşünür, Arnold Tonybee de 1954'te postmodernizmden bahsetmiştir. Onun postmodern kavramı olumsuz bir anlam içermesinin yanında bizim bildiğimiz kavramdan da oldukça uzaktır. Ona göre postmodernizm çağı Prusya-Fransa savaşıyla birlikte başladı. Postmodern kavramın bildiğimiz tartışmalarına gelmeden çok önceleri Charles Olson 1951'de

keşiflerin ve Sanayi Devrimi'nin ardından bir postmodern çağ geldiğini söylemiştir. Olson daha sonraları gelişecek ve önem kazanacak postmodern kavramının üzerinde önemli etkileri olan bir isim de olmuştur. Özellikle şiirde yaptığı yenilikler ve kavram üzerine kaleme aldığı manifesto ve sonradan yaptığı çalışmalarla da postmodernizm kavramında önemli bir isim olarak adından uzun yıllardır söz ettirmektedir.

Postmodern için en temel ve herkesin bildiği çıkış noktası, modernizm projesinin büyük ve yıkıcı etkilerinin insanlık için çok büyük acılara sebep olduğu ve ona bir tepki olarak ortaya çıktığıdır. Sürekli ilerleme fikri ve bilim-teknikğin insanın özünü reddeden gelişimi; atom bombasından büyük savaşlara, çevresel felaketlerden insan kaynağının yok olmasına kadar birçok olumsuz etkiye sebep olmuştu ve artık sonu getirilmeliydi. Bunun için de postmodern düşünce ortaya çıktı, denilir. Postmodernite bu büyük yıkıma sebep olan modernizmi ve onun tanımlarını reddeder, diye düşünülür. Ancak bir yanıyla da postmodernitenin modernizmin omurgası üzerinde yükseldiği söylenir. Yani postmodernite modernizmi yıkıp kendini tamamen inşa etmemiştir sadece ondan birtakım restorasyonlara girişmiştir. Postmodern düşüncenin, özelde Lyotard'ın, en temel savı büyük anlatıların öldüğü savıdır. Üst anlatılar ölmüştür ve artık modernite büyük anlatisinin din, aydınlanma, hayat ve ilerleme gibi konularda söylediği her şey geçerliliğini yitirmiştir. Peki gerçekten böyle midir? Postmodern kurama dair okumalara baktığımızda postmodernitenin ne modernizmden çıktığı ne de onu tamamen yıkarak bir başına bir yapı kurduğu konusunda anlaşma yoktur. Kuram üzerine yazan herkes meselenin bir tarafında durmaktadır. Burada Jürgen Habermas'ın yaptığı konuşmaya verdiği başlığı hatırlamakta yarar var. *Modernlik: Tamamlanmamış Bir Proje*. Önümüze hemen şu soru gelmektedir: "Tamamlanmayan bir inşa projesi olarak modernliğin yeni hâli midir postmodernite?"